

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

លេខ : ...០.៧១.៧៧៩

សេចក្តី

ស្តីពី

**ការអនុវត្តន៍វិធានការអប់រំ ព្យាបាល និងស្តារនីតិសម្បទា
អ្នកញៀនត្រឿងញៀន**

នាស្រាវជ្រាវ

ដោយពិនិត្យឃើញថា សភាពការណ៍ប្រើប្រាស់បំពានត្រឿងញៀន ក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ មានការកើនឡើងគួរអោយកត់សំគាល់ក្នុងចំណោម កម្មករ ពលករ ពិសេសក្នុងស្រុកទាំងឡាយ ដែលជានិទ្ទាការ ឈានទៅរកការបាត់បង់ធនធានមនុស្ស ប៉ះពាល់ដល់សេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច រវាងស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច ប្រទេសជាតិ បង្កើតក្តីកង្វល់ចំពោះរាជរដ្ឋាភិបាល សហគមន៍ គ្រួសារ ព្រមទាំងបន្ទុកនូវអ្នករងគ្រោះ ដោយសារត្រឿងញៀន ជាច្រើននាក់ ដែលបច្ចុប្បន្នកំពុងត្រូវការសេវាជួយសង្គ្រោះ ព្យាបាល និងស្តារនីតិសម្បទា ពីស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច ។

ចំពោះមុខសភាពការណ៍នៃគ្រោះថ្នាក់នេះ ដើម្បីរួមចំណែកអនុវត្តកម្មវិធីនយោបាយជាយុទ្ធសាស្ត្ររបស់ រាជរដ្ឋាភិបាល និងឈានទៅសំរេចបាននូវផែនការជាតិ ៥ ឆ្នាំ ស្តីពីការត្រួតពិនិត្យត្រឿងញៀន របស់អាជ្ញាធរជាតិ ប្រយុទ្ធប្រឆាំងត្រឿងញៀន រាជរដ្ឋាភិបាល សូមធ្វើការណែនាំដល់គ្រប់ក្រសួង និងស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធ អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានគ្រប់ខេត្ត-ក្រុង ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់អនុវត្តអោយបានម៉ឺងម៉ាត់នូវវិធានការចាំបាច់មួយចំនួន ដូច ខាងក្រោម :

១- អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ខេត្ត-ក្រុង ជាពិសេសខេត្ត-ក្រុងដែលមានអ្នកញៀនត្រឿងញៀនច្រើន ត្រូវខិតខំ ដោះស្រាយរកទីតាំងរៀបចំមជ្ឈមណ្ឌលសំរាប់ទទួលព្យាបាល និងស្តារនីតិសម្បទាអ្នកញៀនត្រឿង ញៀនអោយបានមួយកន្លែង ដោយសហការជាមួយក្រសួង និងស្ថាប័នដទៃពាក់ព័ន្ធ ។ ជាមួយនេះ ត្រូវបំផុសលើកទឹកចិត្តអោយមានការចូលរួមពី សហគមន៍ គ្រួសារ និងអតីតអ្នកញៀនត្រឿងញៀន សំរាប់ឈានទៅបង្កើតសហគមន៍គ្មានត្រឿងញៀនមួយជាគំរូ ។

២- ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា ត្រូវសហការជាមួយក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និង អាជ្ញាធរខេត្ត-ក្រុង ដើម្បីគ្រប់គ្រងមជ្ឈមណ្ឌលស្តារនីតិសម្បទា អ្នកញៀនត្រឿងញៀនដែលបានបង្កើត និងកំពុងដំណើរការនៅទីក្រុងភ្នំពេញ និងនៅតាមខេត្ត-ក្រុង នានា ។

៣- ក្រសួងសុខាភិបាល ត្រូវខិតខំបង្កើតផ្នែកជំនាញព្យាបាលអ្នកញៀនគ្រឿងញៀនផ្ទះកំផាតិ នៅទីក្រុងភ្នំពេញ និងត្រូវរៀបចំអោយមានសេវាពិគ្រោះយោបល់ នៅតាមមន្ទីរពេទ្យបង្អែកខេត្ត-ក្រុង និង ស្រុកសំរាប់ផ្តល់ប្រឹក្សា និងព្យាបាលអ្នកញៀនគ្រឿងញៀន ដែលគ្រួសារអាណាព្យាបាល បានបញ្ជូនទៅកាន់មន្ទីរពេទ្យ ព្រមទាំងបង្កើតបទដ្ឋានបច្ចេកទេសត្រួតពិនិត្យសេវាព្យាបាលអ្នកញៀនគ្រឿងញៀននៅតាមមជ្ឈមណ្ឌលក្នុងសហគមន៍ និងលុបបំបាត់កន្លែងព្យាបាលជំងឺដែលមិនមានច្បាប់អនុញ្ញាតពីក្រសួងសុខាភិបាល ។

៤- អាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធប្រឆាំងគ្រឿងញៀន ផ្អែកតាមតម្រូវការថវិកាសំរាប់កសាងមជ្ឈមណ្ឌល និងថវិកាចំណាយចរន្តសំរាប់គាំទ្រសេវាអប់រំ ព្យាបាល និងស្តារទីតិសម្បទាអ្នកញៀនគ្រឿងញៀន ត្រូវបញ្ចូលគំរោងថវិកាទាំងនោះ ទៅក្នុងគំរោងថវិកាប្រចាំឆ្នាំរបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ ហើយការផ្តល់ថវិកាត្រូវធ្វើឡើងតាមរយៈក្រសួងមហាផ្ទៃដែលជាអាណាប័កដើមខ្សែ ។

៥- ក្រសួងមហាផ្ទៃ ក្រសួងការពារជាតិ ក្រសួងយុត្តិធម៌ មន្ទីរនិងការពង្រឹងវិធានការទប់ស្កាត់ ការផលិតការចរាចរហូរចូលគ្រឿងញៀនខុសច្បាប់ និងការប្រើប្រាស់បំពានគ្រឿងញៀន ត្រូវកំណត់រៀបចំទីកន្លែងសមស្របសំរាប់ប្រមូលផ្តុំអ្នកញៀនគ្រឿងញៀន នៅតាមស្នងការដ្ឋាននគរបាល និងបញ្ជាការដ្ឋានកងរាជអាវុធបាត់ខេត្ត-ក្រុង ដើម្បីព្យាបាល និងអប់រំកែប្រែពួកគេ អោយក្លាយជាពលរដ្ឋល្អរបស់សង្គមជាតិវិញ ។

៦- ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ត្រូវសហការជាមួយក្រសួង និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីជំរុញការចងក្រងឯកសារមេរៀនអប់រំផ្សព្វផ្សាយអំពីបញ្ហាគ្រឿងញៀន ដើម្បីបញ្ជូនបញ្ចូលទៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សាជាតិទាំងក្នុង និងក្រៅប្រព័ន្ធអប់រំ ចាប់ពីបឋមសិក្សារហូតដល់ឧត្តមសិក្សា ហើយត្រូវជំរុញគណៈកម្មការទប់ស្កាត់ធាតុភាពអសកម្មក្នុងសាលារៀន និងគ្រឹះស្ថានសិក្សា ដើម្បីទប់ស្កាត់ការជ្រៀតចូលពីសំណាក់ក្រុមជនខឹងខូចដែលមកញុះញង់អូសទាញសិស្ស និស្សិត ។

៧- ក្រសួងព័ត៌មាន ត្រូវមានកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយអោយបានទូលំទូលាយ ដើម្បីបង្កើនការយល់ដឹងពីគ្រឿងញៀន និងរក្រោះផ្ទាក់បណ្តាលពីការប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀនដល់សាធារណជន ដោយបញ្ជូនខ្លឹមសារក្នុងកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយតាមគ្រប់រូបភាព និងគ្រប់ប្រព័ន្ធឃោសនារបស់ជាតិ និងឯកជន ។

៨- ក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ ត្រូវចូលរួមសកម្មភាពតាមរូបភាពសិល្បៈ ក្នុងការអប់រំមហាជនអោយមានការយល់ដឹងពីគ្រោះថ្នាក់នៃគ្រឿងញៀន និងណែនាំដល់ម្ចាស់រោងភាពយន្តរដ្ឋ និងឯកជនទាំងអស់អោយរៀបចំបញ្ជាក់ឯកសារផ្សព្វផ្សាយ ស្តីពីបញ្ហាគ្រឿងញៀនមួយឈុតខ្លីមុននឹងបញ្ជាក់ខ្សែភាពយន្តប្រចាំថ្ងៃរបស់ខ្លួន ។

៩- ក្រសួងធម្មការ និងសាសនា ត្រូវណែនាំដល់មន្ទីរធម្មការខេត្ត-ក្រុង ដោយសហការជាមួយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានអោយខិតខំបំផុសព្រះសង្ឃតាមវត្តអារាម និងអង្គការសមាគមសាសនា អោយចូលរួមក្នុងសកម្មភាព អប់រំ ព្យាបាល និងស្តារនីតិសម្បទាអ្នកញៀនត្រឿងញៀន តាមរយៈសកម្មភាព សាសនា ។

១០- ក្រសួងកិច្ចការនារី មន្ទីរកិច្ចការនារីខេត្ត-ក្រុង ត្រូវសហការជាមួយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ដោយបង្កើន និងពង្រឹងការអប់រំដល់ស្ត្រី-កុមារ ជាពិសេសស្ត្រីជាមាតា អាណាព្យាបាលចូលរួមសកម្មភាព ដើម្បីបង្ការទប់ស្កាត់ការប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀនក្នុងសង្គមគ្រួសារ និងសហគមន៍តាមរយៈការអនុវត្តផែនការ នារីរតនៈរបស់ក្រសួង ។

១១- អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានខេត្ត-ក្រុង ត្រូវចុះធ្វើការណែនាំដល់អាជីវករ ម្ចាស់ផ្ទះឈ្នួល ផ្ទះសំណាក់ សណ្ឋាគារ ត្រៀមលក់ភេសជ្ជៈ ភោជនីយដ្ឋាន ក្លឹបកំសាន្ត កន្លែងទស្សនីយភាព កន្លែងច្រៀងរាំ ដោយដាក់បំរាមហាមឃាត់ការប្រើប្រាស់បំពានគ្រឿងញៀនគ្រប់ប្រភេទ និងហាមយកកន្លែងខាងលើនេះ ធ្វើជាកន្លែងចែកចាយគ្រឿងញៀនខុសច្បាប់ ។ ក្នុងករណីមានការបំពានត្រូវអនុវត្តវិធានការច្បាប់ជាធរមាន ។

១២- អាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធប្រឆាំងគ្រឿងញៀន ត្រូវសម្របសម្រួលគ្រប់កិច្ចការជាមួយក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ផ្នែកឯកជន អង្គការអន្តរជាតិ និងសង្គមស៊ីវិល ដើម្បីរៀបចំគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ស្តីពីការអប់រំ ព្យាបាល និងស្តារនីតិសម្បទាអ្នកញៀនត្រឿងញៀន និងវិធានការបង្ការទប់ស្កាត់ការរីករាលដាលជម្ងឺអេដស៍ដែលបណ្តាលពីការប្រើបំពានគ្រឿងញៀន អោយសំរេចបានលទ្ធផលល្អ ។

ទទួលបានសារាចរនេះ ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រី គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ អាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធប្រឆាំងគ្រឿងញៀន និងអាជ្ញាធរដែនដីគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ ត្រូវរៀបចំផែនការសកម្មភាពច្បាស់លាស់ សំដៅធានាអនុវត្តខ្លឹមសារសារាចរនេះ ឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៣ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៦

កន្លែងទទួល :

- ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
- អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល
- ខុទ្ទកាល័យ សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- គ្រប់សមាជិក អាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធប្រឆាំងគ្រឿងញៀន
- គ្រប់ក្រសួងស្ថាប័ន និងខេត្ត-ក្រុង
- ឯកសារ-កាលបរិច្ឆេទ